خبر

ظرفیت‌سازی سینما با رویکرد عدالت فرهنگی

نشست شورای معاونان سازمان سینمایی با حضور رئیس و در محل این سازمان برگزار شد. محمد خزاعی گفت: دولت سیزدهم با افق تحول در سینما در زمینه‌های مختلف مانند: توسعه زیرساخت و فناوری نوین، ارتقا و استانداردسازی تولیدات، رونق بخشی اجتماعی اقتصاد سینمای پس از پیامدهای کرونا و ناآرامی‌ها و توجه به ظرفیت‌های سینمایی استان‌ها با رویکرد عدالت فرهنگی کارنامه درخشانی را رقم زد و دستاوردهای بسیاری در سه ساله اخیر به ثمر رساند. رئیس سازمان سینمایی در این نشست با اشاره به فعالیت های سازمان سینمایی در جهت تحقق شعار عدالت فرهنگی افزود: اواخر هفته گذشته «سینما وحدت» تربت جام در منطقه مرزی شرق کشور بعد از سه دهه و نیز پنج سالن سینمایی در منطقه کم‌برخوردار حاشیه شهر مشهد به بهره‌برداری رسید. به گفته وی، روند آماده سازی سینماها در شهرهای مختلف، آمار سالن‌های سینما به ۹۰۰ سالن تا ابتدای دولت چهاردهم خواهد رسید و در همین راستا، در آینده‌ای نزدیک تعدادی از سالن‌های سینما در استان سیستان و بلوچستان و استان هرمزگان افتتاح خواهد شد. رئیس سازمان سینمایی افزود: موضوع عدالت فرهنگی و توجه به مناطق محروم و کم‌برخوردار جزو راهبردها و دستور کار دولت سیزدهم بوده و امیدواریم دولت بعدی نیز این مسیر را با جدیت ادامه دهد. خزاعی گفت: تا آخرین ساعت ماموریت‌مان بدون وقفه پاسخگوی هنرمندان و مردم خواهیم بود.

دوشنبه‌نوشته‌ها

محمدتقی فهیم | منتقد سینما

ارزآوری؛ تداوم توفیقات سینما

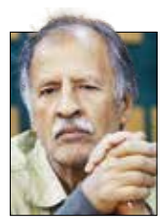

بالاخره انتخاب رئیس جمهور جدید با رضایت نسبی در همه زمینه‌ها و ابعاد فکری/اجرایی برگزار و خصوصا یک‌بار دیگر مردم ثابت کردند که پای کارند و لذا کوتاهی در استیفای خواسته‌های آنان روا نیست. البته انتظار می‌رفت که نامزدهای محترم در حضورهای تبیینی برنامه‌های خود به عرصه فرهنگ و مقوله‌های هنر و نیاز هنرمندان التفات نشان می‌دادند که برعکس این توجه بسیار کلی و همین کلی‌گویی نیز کم‌رنگ و منفعلانه بود؛ علی‌ایحال همه‌چیز به خیر و خوشی به مرحله نشستن رئیس‌جمهور جدید بر صندلی بالاترین مقام اجرایی کشور رسیده است. واقعیت امر این است که در عرصه فرهنگ و هنر و بالاخص سینما که مورد بحث ماست کم و کاستی‌های زیادی از میراث دولت‌های گذشته باقی مانده است که بخش اعظم آن به عدم تحقق عدالت مربوط می‌شود. مدیریت سینمایی دولت سیزدهم در ریل‌گذاری‌های خود برنامه‌هایی را به اجرا رساند که به نظر علاوه بر تداوم آنها، می‌بایستی مسیر به تکامل رساندشان پیگیری شود. مطابق آمارهای تایید شده و شواهد غیرقابل انکار، این مدیریت سینمایی طی سه سال گذشته در سه گرایش توفیقاتی را در کارنامه‌اش به ثبت رسانده است. گرایش‌هایی که در همپوشانی با هم جای تامل دارد. بنابر آنچه پیرو ریل‌گذاری‌های جدید به‌وقوع پیوسته است، افزایش تعداد سالن‌های نمایش تا سقف نزدیک دوبرابری چیزی نیست که از دیده‌ها دور مانده باشد. طبعا رویکرد عملی و اهتمام به افزایش سالن‌های سینما به‌تنهایی و مستقل از موجودیت فیلم و تماشاگران بالفعل نه تنها قابل حمایت نیست که حتی نیازمند نقد و تقبیح است؛ از همین‌رو در چهارچوب برنامه‌ریزی‌های جدید و متأثر از آمارها، هم تعداد بلیت فروش رفته و هم کمیت مخاطبان نیز مورد غفلت قرار نگرفته است. البته دفاع از این وضعیت بی‌تردید در مقایسه با گذشته است وگرنه در نسبت با نیاز واقعی و کمیت و کیفیت لازمه کشور ۸۰ میلیونی ایران جای بسی گله و شکایت دارد. وضعیت فعلی اساسا قابل چشم‌پوشی نیست، چراکه همه می‌دانیم پس از اپیدمی کرونا، سینما تقریبا تعطیل بود ضمن این‌که گره‌های کوری نیز ایجاد شده بود که دولت قبلی نه فقط از بازکردن آنها بازمانده بود که بر آنها افزوده بود؛ مانند فیلم‌های توقیفی که حل و فصل مشکل آنها انرژی مضاعفی لازم داشت. در واقع این مدیریت پرونده فیلم‌های توقیفی را با دادن مجوز حدود ۵۰ فیلم بست (البته به‌جز معدودی که حل مشکل‌شان خارج از حیطه اختیارات سازمان سینمایی است) درعین این‌که همزمان برنامه‌ها طوری طراحی و اجرا شد که دیگر فیلمی به توقیف نرسد. طبعا این سازوکار جای تأمل و نقد و بررسی دارد اما تا همین جا که دیگر شاهد توقیف فیلمی نبودیم که سرمایه‌های مادی و معنوی قابل توجهی پای آن خرج شده است، قابل دفاع است. خلاصه این‌که فونداسیون سه گرایش مهم داخلی سینمای ایران روی ریل هدفمند است و آنچه که جای توجه و برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری جدی‌تر دارد همانا ارزآور کردن این سینماست. سینمای ایران در جنبه‌ها و زوایای مختلفی قابلیت جهانی شدن به مفهوم واقعی را دارد. چاره‌ای نداریم که در کنار استفاده از فرصت جشنواره‌های خارجی، تلاش و رایزنی و همت دولت باید خرج برون‌رفت این سینما از حصار داخلی باشد. فعال بودن بستر و تکاپوی میدان فستیوال‌ها خود به خود انجام می‌گیرد. کششی دوطرفه وجود دارد؛ یعنی هم فیلمسازان و هم جشنواره‌ها یکدیگر را پیدا می‌کنند اما نفوذ و توفیق در بازار مصرف جهان احتیاج به حضور و بسترسازی جدی دولت دارد. وقتی می‌دانیم که درصد بالای کشورهای جهان مصرف‌کننده فیلم و محصولات نمایشی هستند، غفلت از این ظرفیت پشت به منافع فردی فیلمسازان و منافع ملی کردن است. نباید نسبت به این سطح فنی و قابلیت نیروی انسانی سینما شعاری رفتار کرد و بازارهای دنیا را به‌صورت عینی رها کرد. سینمای ایران خصوصا از نظر تکنیکی و متخصصان و کاربران خلاق دستش پر است، بنابراین باید ضمن رعایت چهارچوب‌های سیاسی/اخلاقی، به سمت تولید درام‌های جذاب و پرکشش مورد پسند تماشاگران دیگر کشورها حرکت کنیم.

رکوردشکنی ۱۰ میلیونی مخاطب در یک فصل

سینما امسال در هفته اول تیرماه به رکورد مخاطب ۱۰ میلیون‌نفری رسید و می‌توان امیدوار بود که رقم کلی فروش گیشه سینمای ایران در سال جاری به ۲۰۰۰ میلیارد تومان برسد

نسرین بختیاری
گروه فرهنگ و هنر

تابه‌حال که از نیمه تیر عبور کردیم، تعداد مخاطبان علاقه‌مند که دوست داشتند فیلم‌های سینما را روی پرده ببینند، از ۱۰ میلیون نفر عبور کرده و به بیش از ۱۰ میلیون و ۶۷۶ هزار و ۴۳ نفر رسیده است. این آمار در مقایسه با سال گذشته در همین بازه زمانی که بیش از هفت میلیون و ۴۸۵ هزار نفر بود، بیش از سه میلیون نفر افزایش یافته است. این آمار در شرایطی برای سینمای ما رقم خورده که این میزان مخاطب برای اکران سال گذشته، در روزهای نخست شهریورماه ۱۴۰۲ رقم خورده بود.

افزایش مخاطب به‌رغم تعطیلی‌ها نسبت به پارسال

۱۰ میلیون مخاطب برای فیلم‌های سال ۱۴۰۳ در شرایطی به دست آمد که میزان تعطیلی‌های امسال، به‌مراتب بیشتر از سال گذشته بود. نخستین تعطیلات مهم سینمایی به شب‌های قدر بازمی‌گشت که در آن، سینماها از دهم فروردین‌ماه تعطیل شد؛ یعنی تعطیلی چهار روز طلایی سینماها در نوروز به دلیل تلاقی با شب‌های قدر. مناسبت مهم بعدی هم به حادثه سقوط بالگرد رئیس جمهور مربوط بود که در آن، سینماها برای شش روز تعطیل شد. در هر دو مناسبت، سینما نتوانست روند شتابان خود را بلافاصله پس از آغاز فعالیت، تکرار کند و مدتی گذشت تا مجددا این روند شتاب بگیرد.

با وجود این سینمای ۱۴۰۳ موفق شد طی یک عملکرد قابل قبول، تعداد مخاطبان خود را در نیمه‌های تیر به بیش از ۱۰ میلیون نفر برساند. آمار اشاره‌شده از این حیث مهم است که شاید کسی تخمین نمی‌زد که با این حجم تعطیلی و در این مقطع زمانی، سینما بتواند مخاطبان خود را سه میلیون نفر افزایش دهد. دوم این‌که سال گذشته بر اثر اتفاقات مربوط به کرونا، سینماداران و مسئولان سینمایی تشخیص دادند که فیلم کمدی «فسیل» بیشتر از آنچه باید بر پرده سینما بماند تا رونقی بیش از پیش را برای سینما رقم بزند؛ به طوری که این فیلم موفق شد تا به‌تنهایی یک‌چهارم کل مخاطبان سال گذشته را در اختیار داشته باشد و به همین دلیل کمی دور از ذهن بود که سینما بتواند برای امسال، نه‌تنها به این آمار برسد بلکه از آن عبور کند.

پیشتازی ۲ ماهه فروش و مخاطب نسبت به پارسال

بنابراین عبور سینمای ایران از مرز ۱۰ میلیون مخاطب، برای اکران امسال با ویژگی‌هایی که عنوان شد، یک اتفاق مهم محسوب می‌شود که با توجه به فرهنگسازی درستی که به انجام رسیده، ادامه‌دار بوده و دورنمای روشنی را از سینمای امسال ایران به ثبت رسانده است. هم‌اکنون سینمای ۱۴۰۳ با بیش از ۱۰ میلیون مخاطب، به فروش ۵۹۰ میلیارد تومانی رسیده که هر دو آمار، در شهریور سال گذشته رقم خورد و به لحاظ عملکردی در سینما، تاکنون دو ماه جلوتر از راندمان سال گذشته قرار گرفته‌ایم.

شروع محرم، ظرفیتی برای اکران فیلم‌های جدید

سومین بزنگاه مهم برای سینمای ایران، از امروز و با آغاز ماه محرم آغاز شده است. در میان تمام فیلم‌هایی که حال و هوای محرمی و عاشورایی دارند، فیلم‌های «شور عاشقی» به کارگردانی داریوش یاری و فیلم «نذر بی‌بی» به تازگی به چرخه اکران اضافه شده است. این دو فیلم می‌تواند ظرفیت فروش و مخاطب فیلم را باتوجه به علاقه مخاطبان به محرم و مفاهیم مربوط به عاشورا افزایش دهد. فیلم شور عاشقی اکران خود را از ۱۳ تیر آغاز کرده و به نقش کلیدی زنان در حادثه کربلا اشاره دارد. این فیلم درباره کاروان اسرای کربلاست که از کوفه تا شام حرکت می‌کند و سلما، زنی است که مامور می‌شود رسانه کاروان اسرای کربلا و حضرت زینب (س) باشد و با آگاهی دادن به آدم‌هایی که شمر و ماموران آنها را فریب داده‌اند، رسالت خود را به انجام می‌رساند. در حقیقت این زن آگاهی‌سازی انجام می‌دهد تا نگذارد جای جلاد و شهید عوض و حقیقت باردیگر گم شود. او که پرچم یا حسین (ع) را بلند کرده و در پیشاپیش کاروان حضرت زینب (س) حرکت می‌کند، خودش نیز یکی از یاران کربلا می‌شود. همچنین مراسم رونمایی و اکران افتتاحیه فیلم سینمایی نذر بی‌بی به تهیه‌کنندگی و کارگردانی محمد کریمی، شامگاه ۱۶ تیر با حضور سازندگان و بازیگران این فیلم، اهالی رسانه و هنرمندان سینما و تئاتر در پردیس سینمایی چارسو برگزار شد. محمد کریمی، تهیه‌کننده و کارگردان این فیلم گفت: نذر بی‌بی یک اثر مذهبی و دینی است که برای اکران در این ایام مناسب است و آن را به ساحت مقدس بی‌بی دو عالم حضرت فاطمه زهرا (س) تقدیم می‌کنیم. فیلم سینمایی نذر بی‌بی از ۲۰ تیر در پردیس سینمایی چارسو اکران می‌شود. در این مراسم بازیگران و عوامل فیلم و هنرمندانی همچون عنایت بخشی، عباس محجوب، حسن رضایی و عزتا... رمضانی‌فر حضور داشتند.

ورطه مهم ۲ ماه آینده برای سینمای ایران

دو ماه آینده، ورطه مهمی برای سینماست که تا حدودی نشان می‌دهد راندمان کلی این صنعت به چه ترتیبی خواهد بود. مهم است که طی دو ماه آینده که با تابستان تلاقی پیدا کرده، فیلم‌های پرمخاطب اکران شود. نخستین فیلم پرمخاطب یعنی یادگار جنوب، از چهارشنبه همین هفته روی پرده خواهد رفت. باتوجه به دریافت پروانه نمایش برای آثاری چون «ساعت ۶ صبح» و احتمالا «قیف»، وضعیت نمایش این دو فیلم یا یکی از آنها در مرداد و شهریور بسیار محتمل به نظر می‌رسد که با این شرایط باید منتظر بازتاب‌های مثبتی از اکران تابستان باشیم.

رسیدن به مخاطب ۱۶ میلیونی تا پاییز

اگر اکران این فصل سربلند و موفق باشد و تعداد مخاطبان تا آغاز پاییز از ۱۶ میلیون نفر و گیشه از ۸۵۰ میلیارد تومان عبور کند، می‌توانیم به این نتیجه برسیم که عملکرد مدیران سینمایی کشور و شورای صنفی نمایش در مسیر اکران تابستانی، درست و موفق بوده است. اگر این اتفاق بیفتد، باتوجه به برنامه‌ها و تعدد آثار پرمخاطبی که برای نیمه دوم امسال درنظر گرفته‌شده، می‌توان با قاطعیت اعلام کرد که سینمای ایران تا پایان امسال موفق خواهد شد تا با بیش از ۳۳ میلیون مخاطب، فروش خود را از مرز ۲۰۰۰ میلیارد تومان عبور دهد.

بر روی کاغذ و باتوجه به ظرفیت‌ها و انگیزه مدیران و البته ضرورت سبک زندگی جدید خانواده‌ها در استقبال از سینما، چنین آماری قابل دسترس خواهد بود و می‌توان برنامه سال آینده و اهداف میان‌مدت و بلندمدت سینمایی را بر مبنای همین مختصات ترسیم کرد و از هم‌اکنون تحلیل‌های کارشناسانه را در مورد آن به کار گرفت.

برش

پیش‌بینی از فروش سینما

سینما در سال گذشته توانست به رکورد فروش ۱۲۴۰ میلیارد تومانی دست یابد، با مروری بر آنچه درمدت سه ماهه امسال اتفاق افتاده و باتوجه به افزایش بیش از دو برابری فروش سینمای ایران در بهار امسال، باید منتظر ماه‌های آینده و گذر از تعطیلات ماه‌های محرم و صفر بود و دید که آیا در تابستان پیش رو هم همین روند ادامه خواهد داشت؟ تابستان فصل مهمی دراکران سالانه است واگر روند افزایشی سینمای ایران در این فصل هم ادامه داشته باشد، می‌توان به افزایش فروش سینمای ایران به میزان ۲۰۰۰ میلیارد تومان امید داشت. اتفاقی که اگر بیفتد، برای سینمای ایران رویدادی مبارک و تاریخی خواهد بود.

قاب

«نامیرا» در چاله مشکلات مالی

محسن علی‌اکبری، تهیه‌کننده از توقف تولید فیلم سینمایی «نامیرا» که اثری عاشورایی است، خبر داد. وی در رابطه با این موضوع گفت: فیلم سینمایی نامیرا یک اثر تاریخی است که با محوریت واقعه کربلا تولید می‌شود و به همین دلیل همزمان با فصل سرمای سال گذشته و از آنجایی که نمی‌شد صحنه‌های کوفه را تصویربرداری کنیم، کار را متوقف کردیم. البته برای ادامه پروژه با مشکلات مالی هم مواجه هستیم و لازم است بودجه لازم تامین شود و باید ۳۰ درصد به بودجه فیلم اضافه شود.

چهره

فریادرسی از جنس هالیوود

نیکولا کوگلان، بازیگر ایرلندی که برای نقش‌آفرینی در مجموعه‌های تلویزیونی «بریجرتون» و «دختران دری» شناخته می‌شود، با راه‌اندازی یک کمپین در شبکه اجتماعی اینستاگرام موفق به جمع‌آوری دو میلیون دلار برای کمک به صندوق امداد کودکان فلسطین شد.

این کمپین که موفق به جلب حمایت ۱۲۴ هزار نفر از جمله افرادی مشهور نظیر نولان گلد، بیبی رکسا، امبر گیل، ویک هوپ و گریسی آبرامز شد، توانست مبلغ دو میلیون دلار برای کمک در تهیه اقلام ضروری مانند غذا، آب، لباس و مراقبت‌های پزشکی برای کودکان فلسطینی که تحت تأثیر جنگ هستند، جمع‌آوری کند.

رژیم صهیونیستی از ابتدای اکتبر ۲۰۲۳، بمباران سنگینی را علیه نوار غزه آغاز کرده و این منطقه را تحت محاصره کامل قرار داده است. حملات اسرائیل تاکنون منجر به شهادت بیش از ۳۸ هزار نفر شده که بیش از ۷۰ درصدشان را زنان و کودکان تشکیل می‌دهند.

حدود ۸۸ هزار نفر دیگر نیز در اثر تجاوز زمینی و هوایی اسرائیل در این مدت مجروح شده‌اند.

فیلم کوتاه

«خو» در راه پخش جهانی

فیلم کوتاه «خو» به نویسندگی و کارگردانی محمدرضا نورمندی‌پور و تهیه‌کنندگی محمدرضا نورمندی‌پور و لیلا حقانی، پس از پایان فیلمبرداری در کرمان و طی مراحل فنی، آماده نمایش و پخش جهانی شد. محمدرضا نورمندی‌پور، فوق‌لیسانس پژوهش هنر و دانش‌آموخته سینمای جوانان تهران است. او علاوه بر نویسندگی و تدوین فیلم‌های کوتاه و مستند، کارگردانی فیلم‌های کوتاه «سفارش»، «پاچال»، «چهاردری»، «تولد» و «آدمیزاد» را در کارنامه دارد. آدمیزاد آخرین اثر نورمندی‌پور پیش از خو، موفق به کسب جایزه ویژه هیأت داوران جشنواره مستقل و کاندیدای سه بخش از این جشنواره شده، جزو ۲۰ فیلم منتخب جشن سالانه ایسفا بوده و در جشنواره‌های معتبر بین‌المللی بسیاری حضور داشته است. در خلاصه داستان فیلم کوتاه خو آمده است: «پدری بعد از فوت مادر خانواده قصد دارد پسرش را به شیوه خود تربیت کند.» علی محمد رادمنش، علیرضا بهادری، علی نفیسی، مهدی ملکی، علی پردلی، امیرمحمد کافی، علی شریفی، پرهام نصیری، جواد محمدی، سبحان جعفری و علی خدایی‌مقدم در این فیلم کوتاه به ایفای نقش پرداخته‌اند و پخش بین‌الملل این اثر بر عهده مینروا فیلم به مدیریت الهه گودرزی است.